

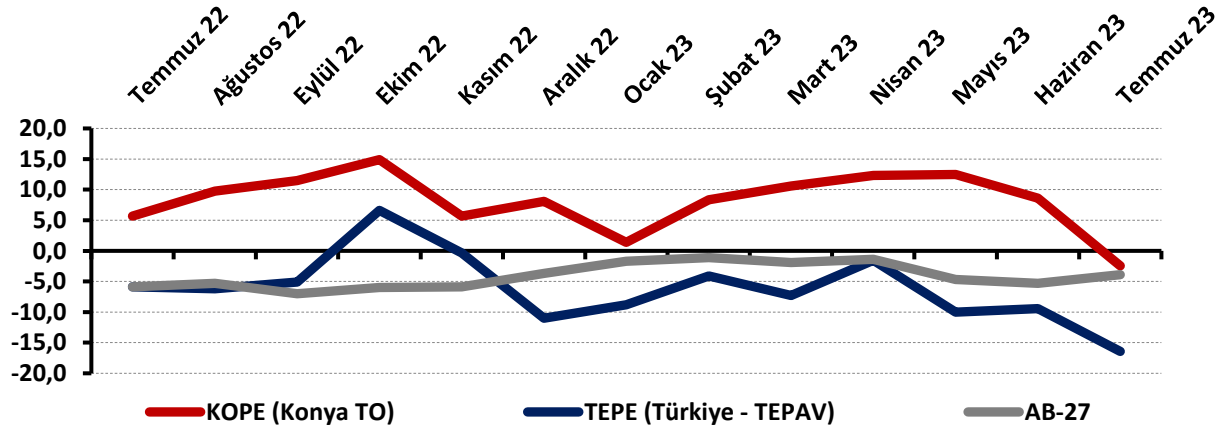
PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ TEMMUZ AYINDA GEÇEN YILA VE GEÇEN AYA KİYASLA KÖTÜLEŞTİ

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Temmuz 2023'te geçen aya ve geçen yıla kıyasla azalmıştır. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumuna yönelik değerlendirmeler Temmuz 2022'ye ve Haziran 2023'e göre kötüleşmiştir. Temmuz 2023'te Konya perakende sektörü güveni Türkiye genelinden daha iyi bir görünüm sergilemiştir.

Konya'da perakende güveni geçen yıla ve geçen aya kıyasla azaldı

Temmuz 2023'te TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -16,4 puan değerini alırken, KOPE -2,4 puan değerini almıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 8,1 puan, TEPE 10,5 puan azalmıştır. Geçen aya göre bakıldığında ise KOPE 11,0 puan, TEPE ise 7,0 puan azalış göstermiştir. Konya perakendesi Türkiye genelinden ve AB-27'den daha olumlu seyrederken, KOPE değerinin aylık azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 2,3 puanlık ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergesindeki 31,5 puanlık kötüleşme belirleyici olmuştur. Diğer taraftan mevcut stok düzeyinin normalin altında olduğu yönündeki 0,6 puanlık değişim endekse olumlu yansımıştır.

Şekil 1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Temmuz 2022 – Temmuz 2023)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo 1. Konya Perakende Güven Endeksi*

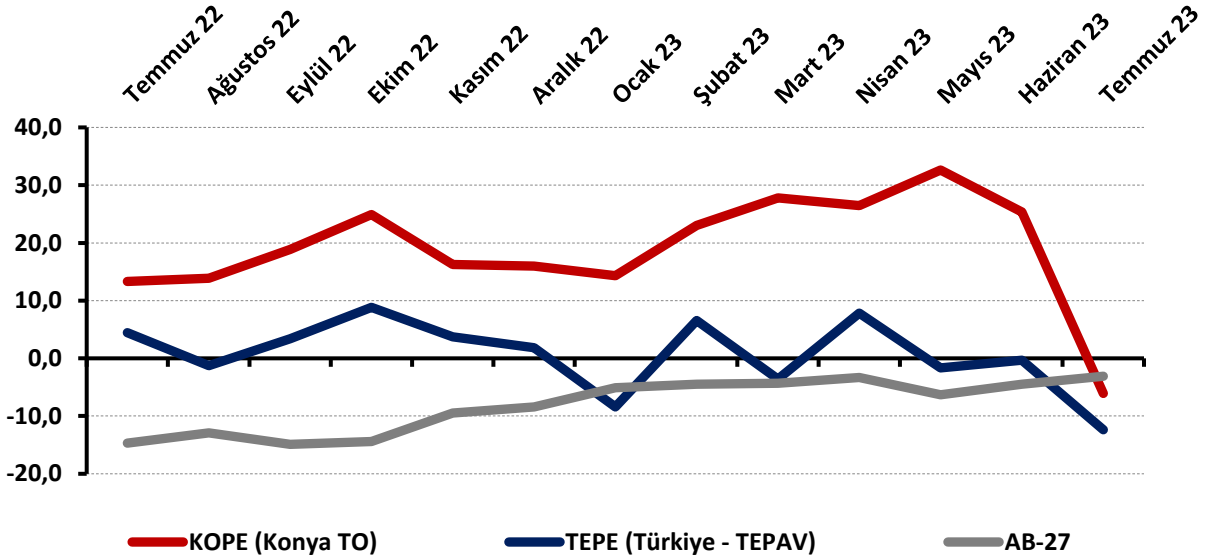
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-10,7	-13,9	-9,5	-6,6	-9,8	-0,1	5,8	12,0	20,6	13,7	7,8	8,7
2022	10,8	-0,5	2,6	8,4	7,8	3,2	5,7	9,8	11,5	14,9	5,7	8,1
2023	1,4	8,4	10,6	12,3	12,5	8,6	-2,4					

Konyalı perakendecilerin satış beklentisi geçen yıla ve geçen aya kıyasla azaldı

Temmuz 2023'te Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 24,7'si önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 24 düzeyinde olmuştur. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 51,3'tür.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Temmuz 2022'ye göre 19,4 puan, Haziran 2023'e göre 31,5 puan azalmıştır. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Temmuz 2023'te Türkiye genelinden daha iyi, AB-27'den daha kötü performans sergilemiştir.

Şekil 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Temmuz 2022 – Temmuz 2023)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

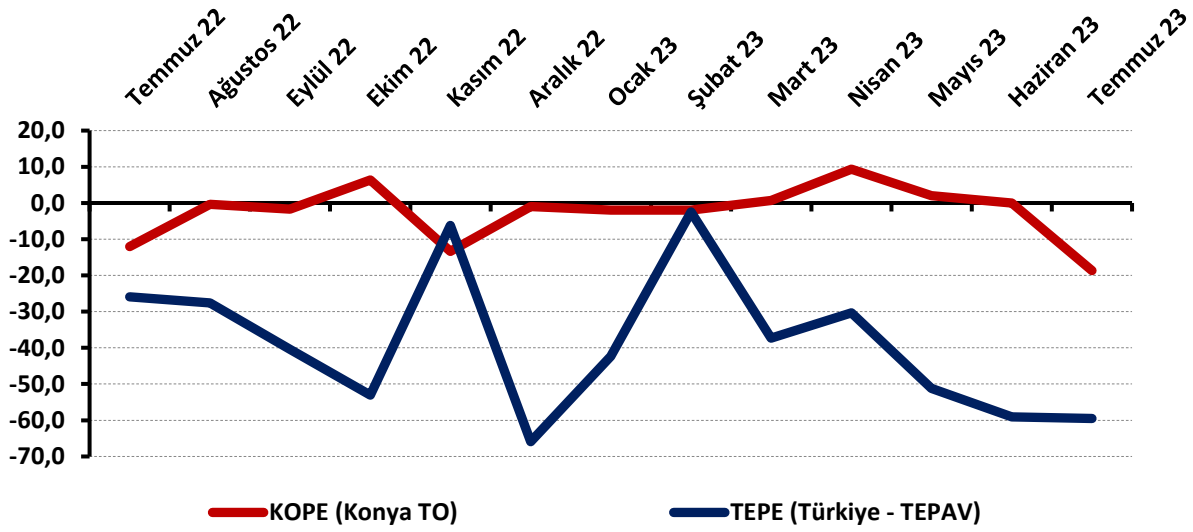
Tablo 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	2,0	-0,9	1,6	1,7	-1,5	29,5	31,9	22,7	45,8	6,4	12,9	12,2
2022	18,9	17,0	11,7	20,7	20,9	10,5	13,3	13,9	18,8	24,9	16,2	16,0
2023	14,3	23,0	27,8	26,5	32,6	25,4	-6,1					

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı azaldı

Temmuz 2023'te işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 18,7 puan, geçen yılın aynı ayına göre 6,7 puan azalış kaydederek -18,7 değerini almıştır. İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Temmuz 2023'te yüzde 13 iken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 31,7'dir. KOPE anketine katılanların yüzde 55,3'ü ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtmiştir.

Şekil 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Temmuz 2022 – Temmuz 2023)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

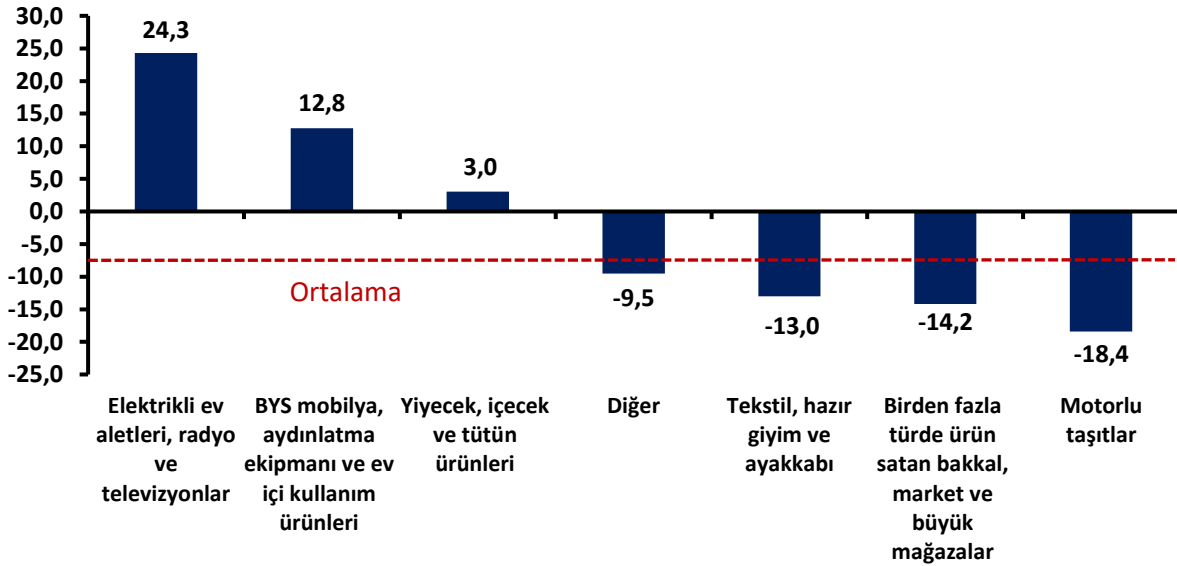
Tablo 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-44,7	-63,3	-34,7	-23,0	-51,0	-37,4	-26,3	-4,7	24,7	11,7	-1,0	16,0
2022	2,0	-13,7	-6,0	-10,7	-14,7	-11,7	-12,0	-0,3	-1,7	6,3	-13,3	-1,0
2023	-2,0	-2,0	0,7	9,3	2,0	0,0	-18,7					

Perakende güveni Temmuz ayında en fazla “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe arttı

Konya’da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörlerinde ortalamanın üzerinde; “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” ve “motorlu taşıtlar” sektörlerinde ise ortalamanın altında değişimler görülmüştür. “Motorlu taşıtlar” sektöründe yüzde 18,4 puanlık daralma görülmektedir.

Şekil 4. Alt sektör bazında KOPE’nin Temmuz 2023’te bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Konya perakendesinde işlerin durumu ve beklentiler geçen aya ve geçen yıla kıyasla kötümser

KOPE ve TEPE'nin denge değerleri anket soruları bazında karşılaştırıldığında Temmuz 2023'te, "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş beklentisi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri dışındaki tüm göstergelerde KOPE'nin daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. "Mevcut stok düzeyi" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Haziran 2023'e kıyasla olumsuz yönde değişirken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise artmıştır. Bir önceki yıla kıyasla bakıldığında ise "mevcut stok düzeyi" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler kötüleşmiştir. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise azalmıştır.

Tablo 4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 07/2022	KOPE (Konya) 06/2023	KOPE (Konya) 07/2023	Bir önceki aya göre değişim 07/2023	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 07/2023	TEPE (Türkiye) 07/2023
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-4,0	-6,7	-9,0	-2,3	-5,0	-44,4
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	7,7	7,1	7,7	0,6	0,0	7,5
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	5,3	13,8	-11,1	-24,9	-16,4	6,3
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	13,3	25,4	-6,1	-31,5	-19,4	-12,4
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-3,0	-1,7	-4,3	-2,6	-1,3	-4,4
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	57,3	48,3	54,3	6,0	-3,0	98,5
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-12,0	0,0	-18,7	-18,7	-6,7	-59,5
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-17,0	-17,1	-20,3	-3,2	-3,3	4,7

¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ (KOPE)

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden olumsuz yönde ayrıştı

Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27'de 2,0 puan ve Euro Bölgesi'nde ise 2,4 puan iyileşmiştir. En fazla artış Yunanistan'da olurken, Yunanistan'ı Malta ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi takip etmiştir. Türkiye bu dönemde perakende güveninin 10,6 puanlık azalışı ile AB-27 ve Euro Bölgesi ortalamalarının gerisinde değer almıştır.

Tablo 5. AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Temmuz 2022'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Temmuz 2022'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Temmuz 2023
Yunanistan	22,7	23,9
Malta	22,4	23,4
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	14,6	2,2
Danimarka	12,7	-4,4
Karadağ	12,2	13,1
Makedonya Cumhuriyeti	11,4	2,6
İspanya	11,4	7,3
Letonya	5,0	2,2
Hollanda	3,8	6,3
Portekiz	3,8	5,8
Arnavutluk	3,7	12,3
İtalya	3,0	12,7
Litvanya	2,8	0,0
Euro Bölgesi-20	2,4	-4,5
Hırvatistan	2,3	13,5
AB-27	2,0	-3,9
Belçika	2,0	-7,1
Sırbistan	1,6	9,6
Fransa	0,8	-8,2
Almanya	0,8	-17,6
Polonya	0,0	-3,6
Çek Cumhuriyeti	-0,5	16,0
İsveç	-1,5	-2,6
Bulgaristan	-1,6	14,1
Romanya	-5,8	3,7
Türkiye	-10,6	-16,4
Macaristan	-11,2	-16,4
Finlandiya	-12,2	-14,0
Estonya	-13,7	-7,7
Slovakya	-17,6	8,2
Avusturya	-19,5	-29,1
Slovenya	-24,2	1,7

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Eurostat ve TEPAV